

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja

ÚRAD PODPREDESEDU VLÁDY SR
PRE INVESTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

Úrad splnomocnenca vlády SR
pre rozvoj občianskej spoločnosti

NÁVRH SYSTÉMU MONITORINGU NÁRODNÝCH PROJEKTOV

Autori: Danica Hullová, Daniel Lešínský, Mária Machajdíkova, Miroslav Mojžiš, Ingrid Vacháľková

OBSAH

1. LEGISLATÍVNY A METODICKÝ RÁMEC PRE MONITORING NÁRODNÝCH PROJEKTOV	1
2. MODEL MONITOROVANIA NÁRODNÝCH PROJEKTOV.....	8
3. NÁVRHY A ODPORÚČANIA	11

RESUMÉ

Návrh systému monitoringu národných projektov vychádza z výsledkov Prieskumu fungovania a výkonu členov monitorovacích výborov a workshopov s členmi MV, RO a CKO. Navrhnutý model monitorovania národných projektov ponúka možnosť zavedenia aktívneho monitoringu.

Okrem posilnenia aktívnej informovanosti o implementácii a dosahovanom pokroku v národných projektoch, je potrebné zaviesť prvky aktívneho monitorovania národných projektov. Sú to napríklad monitorovacie návštevy členov MV na mieste alebo zavedenie nového prvku partnerstva pri monitorovaní NP - Rady partnerstva.

Pred zavedením spomínaných nástrojov aktívneho monitoringu NP je pre ne potrebné stanoviť obsahové a procesné rámce a otestovať navrhnutý model prostredníctvom prípadových štúdií v jednotlivých operačných programoch.

1. LEGISLATÍVNY A METODICKÝ RÁMEC PRE MONITORING NÁRODNÝCH PROJEKTOV

LEGISLATÍVNY RÁMEC

Zákon o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o príspevku z EŠIF“)

Zákon o príspevku z EŠIF sa, v rámci osobitných postupov poskytovania príspevku z EŠIF, venuje procesu prípravy a schvaľovania národných projektov (§ 26, ods. 1,2 a 4). Monitorovací výbor, ktorý zriaďuje riadiaci orgán, sa okrem iného venuje aj úlohám týkajúcim sa prípravy, schvaľovania a monitorovania NP. Zákon o príspevku z EŠIF umožňuje riadiacemu orgánu zriadiť pracovnú skupinu / komisiu pri monitorovacom výbore, a to najmä na plnenie úloh týkajúcich sa prípravy a schvaľovania NP (§ 7, ods. 5).

Osobitné postupy poskytovania príspevku

§ 26

Národné projekty

(1) Finančné prostriedky alebo ich časť určené pre operačný program možno použiť na realizáciu národného projektu. Národným projektom je projekt, ktorý realizuje na návrh poskytovateľa prijímateľ

- a) určený v operačnom programe,
- b) ktorého kompetencie vyplývajú z osobitných predpisov,
- c) schválený monitorovacím výborom alebo
- d) schválený komisiou podľa § 7 ods. 5.

(2) Monitorovací výbor alebo komisia podľa § 7 ods. 5 schvaľuje pred vyzvaním podľa odseku 3 na návrh poskytovateľa samostatne alebo ako súčasť zoznamu národných projektov zámer národného projektu pre prijímateľa podľa odseku 1 a ak ide o prijímateľa podľa odseku 1 písm. c) a d), spolu so zámerom národného projektu schvaľuje prijímateľa. Návrh poskytovateľa okrem zámeru národného projektu musí obsahovať odôvodnenie využitia národného projektu a odôvodnenie vylúčenia výberu projektu prostredníctvom výzvy.

(4) Pri príprave národného projektu môže poskytovateľ usmerňovať budúceho žiadateľa; budúci žiadateľ je povinný tieto usmernenia dodržiavať.

Pôsobnosť orgánov

§ 7

Riadiaci orgán

(5) Riadiaci orgán zriadi monitorovací výbor¹. Zloženie monitorovacieho výboru upraví štatút monitorovacieho výboru. Riadiaci orgán môže zriadiť pri monitorovacom výbore komisiu najmä na plnenie úloh podľa § 26. Riadiaci orgán na svojom webovom sídle zverejní zoznam členov monitorovacieho výboru, zoznam komisií zriadených pri monitorovacom výbore a členov týchto komisií.

METODICKÝ RÁMEC

Systém riadenia Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „Systém riadenia EŠIF“), ver.6

Systém riadenia EŠIF, v rámci osobitných spôsobov implementácie operačných programov, popisuje aktérov, ich kompetencie, proces prípravy a schvaľovania národných projektov.

Časť 3 Implementácia operačných programov

3.4 Osobitné spôsoby implementácie operačných programov

3.4.1 Národné projekty

1. RO je oprávnený za podmienok stanovených v zákone o príspevku z EŠIF a v súlade s podmienkami tejto kapitoly zabezpečiť implementáciu OP alebo jeho časti prostredníctvom jedného alebo viacerých národných projektov. Národným projektom je projekt, ktorý z hľadiska jeho vecného zamerania, charakteru aktivít, geografického záberu a ďalších atribútov rieši komplexne a systémovo konkrétne oblasti podporované z EŠIF s celonárodným dopadom, je viazaný na stratégiu OP a realizácia jeho aktivít vychádza z jasne stanovených národných politík alebo tieto politiky dopĺňa.
2. Národný projekt realizuje na návrh poskytovateľa prijímateľ
 - a) určený v OP, alebo
 - b) ktorého kompetencie spojené s realizáciou projektu vyplývajú priamo z osobitných predpisov, alebo
 - c) schválený MV, alebo
 - d) schválený komisiou pri MV.

¹ Čl. 47 až 49 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013

3. Zámery národných projektov schvaľuje MV alebo komisia pri MV na návrh RO. V rámci každého zámeru národného projektu, ktorý je predkladaný na schvaľovanie a má byť realizovaný ako národný projekt, je vyplnený vzor², ktorého obsahom je najmä zdôvodnenie využitia národného projektu a vylúčenia výberu projektu prostredníctvom výzvy a predloží ho na schválenie MV alebo komisii pri MV. Zloženie komisie pri MV, jej úlohy a činnosti upraví štatút, ktorý schvaľuje MV. Zloženie komisie pri MV musí rešpektovať zásady partnerstva upravené pri kreovaní MV. RO je oprávnený zriadiť s cieľom schvaľovať zámery národných projektov aj viacero komisii pri MV v prípade potreby posudzovania národných projektov z vecne odlišných oblastí OP. Ak je prijímateľ národného projektu určený priamo v OP alebo jeho kompetencie vyplývajú priamo z osobitných predpisov, schváleniu MV nepodlieha priamo schvaľovanie prijímateľa, ale len ostatné časti zámeru národného projektu.
4. RO pri návrhu zámerov národných projektov vychádza z koncepcií a stratégií na regionálnej a národnej úrovni, pričom zohľadňuje stanovené priority v daných oblastiach v súlade so stratégiou definovanou v rámci príslušného OP.
5. Zoznam národných projektov vytvorený na základe schválených zámerov národných projektov podľa ods. 3, môže byť na základe rozhodnutia RO členený na dve časti. Prvá časť obsahuje prioritné národné projekty navrhnuté na realizáciu v rámci OP. Druhá časť obsahuje zoznam národných projektov, ktoré sú plánované na realizáciu v prípade, ak z objektívnych dôvodov nebude možné alebo vhodné realizovať národné projekty v prvej časti zoznamu (tzv. zásobník národných projektov).
6. RO predkladá na schválenie MV alebo komisii pri MV akékoľvek zmeny v zámeroch národných projektov a v zozname národných projektov, ktoré znamenajú zmenu v osobe určeného prijímateľa, podstatnú zmenu v rozsahu aktivít, ktoré majú byť v rámci národného projektu realizované (t. j. minimálne jedna hlavná aktivita nebude v rámci národného projektu realizovaná, resp. má dôjsť k výraznému zväčšeniu alebo zmenšeniu rozsahu schválených aktivít, príp. doplneniu novej aktivity), finančnej výšky určenej na realizáciu národného projektu (v prípade ak zvýšenie predstavuje viac ako 10 % alokácie schválenej ako súčasť zoznamu národných projektov a nejde o prípad, kedy je určenie alokácie výsledkom realizovanej štúdie uskutočniteľnosti) alebo v prípade, ak je zámer národného projektu potrebné revidovať v zmysle odseku 9 tejto kapitoly. RO predkladá na schválenie MV alebo komisii pri MV aj aktualizáciu zoznamu národných projektov na základe rozhodnutia RO neimplementovať schválený zámer národného projektu spolu so zdôvodnením takéhoto rozhodnutia.
7. RO je oprávnený pristúpiť k príprave a realizácii národného projektu iba v prípade, ak je národný projekt súčasťou zoznamu národných projektov vytvoreného na základe schválených zámerov národných projektov, ktoré boli schválené MV alebo komisiou pri MV a zaradené do zoznamu národných projektov.
8. RO je povinný zaslať CKO na adresu zamerynp@vicepremier.gov.sk:
 - a) zámer národného projektu 10 pracovných dní pred konaním rokovania MV alebo komisie pri MV,
 - b) informáciu o schválení zámeru národného projektu spolu so schváleným zámerom³ do 10 pracovných dní od rokovania MV alebo komisie pri MV; táto lehota môže byť primerane predĺžená s ohľadom na čas potrebný na zapracovanie pripomienok,
 - c) informáciu o neschválení zámeru národného projektu do 10 pracovných dní od rokovania MV alebo komisie pri MV.

Tieto informácie zverejňuje CKO na webovom sídle www.partnerskadohoda.gov.sk.

² Vzor CKO č. 34 Zámer národného projektu

³ RO je povinný zaslať CKO dokumenty podľa bodu a) a b) aj v prípade schválenia zmien podľa odseku 6.

9. Ak ku schválenému zámeru národného projektu nebol do 12 mesiacov od schválenia MV predložený na CKO návrh vyzvania (ak je to relevantné), alebo ak nie je jednoznačne preukázateľný progres v príprave na implementáciu takéhoto národného projektu⁴, RO predloží MV na schválenie vyradenie zámeru národného projektu zo zoznamu národných projektov alebo bude zámer národného projektu zo strany RO (resp. žiadateľa) revidovaný a opätovne predložený na schválenie MV.
10. RO zverejňuje (resp. aktualizuje) zoznam národných projektov, schválené, vrátené a zamietnuté zábery národných projektov na svojom webovom sídle najneskôr do 10 pracovných dní po schválení zoznamu (alebo zámerov národných projektov) MV alebo komisiou pri MV podľa ods. 3 tejto kapitoly.

Jedným z hlavných aktérov v procese prípravy, schvaľovania a monitorovania národných projektov je monitorovací výbor. MV v rámci svojich funkcií, vymedzených Systémom riadenia EŠIF, skúma a schvaľuje zoznamy národných projektov, zábery národných projektov a ich zmeny. Súčasne skúma a vyjadruje sa k realizácii národných projektov.

Časť 1 Spoločné ustanovenia

1.3 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly EŠIF

1.3.2 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly na programovej úrovni

1.3.2.1 Riadiaci orgán

3. RO za účelom realizácie OP najmä:

r) zabezpečuje súčinnosť subjektov zapojených do procesu monitorovania a kontroly na úrovni OP;

Časť 1 Spoločné ustanovenia

1.3 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly EŠIF

1.3.2 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly na programovej úrovni

1.2.2.3. Monitorovací výbor

1.3.2.3.1 Funkcie monitorovacieho výboru

4. MV skúma a vyjadruje sa najmä k (neplatí pre OP RH):

- a) výkonnosti OP vzhľadom na výkonnostný rámec stanovený v príslušnom OP;
- b) pokroku dosiahnutom pri plnení plánu hodnotení a následným opatreniam prijatým vzhľadom na zistenia hodnotení;
- c) realizácii komunikačnej stratégie;
- d) realizácii veľkých projektov (ak relevantné);
- e) vykonávaniu spoločných akčných plánov (ak relevantné);
- f) dosiahnutému pokroku v rámci realizácie projektov a opatreniam na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami a nediskriminácie, vrátane prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím;
- g) dosiahnutému pokroku v rámci realizácie projektov a opatreniam na presadzovanie udržateľného rozvoja;

⁴ Za progres je možné považovať napr. proces schvaľovania schémy štátnej pomoci (resp. komplikovanosť nastavenia štátnej pomoci vo vyzvaní), proces uzatvárania zmlúv s partnermi projektu, realizácia štúdií a analýz, príprava nastavenia zjednodušeného vykazovania výdavkov, realizácia VO a pod.

- h) situácii, ak uplatniteľné ex ante kondicionality nie sú splnené k dátumu predloženia PD a OP, pokroku pri plnení opatrení na splnenie uplatniteľných ex ante kondicionalít;
- i) pokroku v implementácii finančných nástrojov (ak relevantné);
- j) pokroku v implementácii globálnych grantov (ak relevantné);
- k) ročnému indikatívnemu plánu výziev OP;
- l) realizácii národných projektov (ak relevantné).

5. MV skúma a schvaľuje (neplatí pre OP RH):

- a) metodiky a kritériá použité pri výbere projektov a ich zmeny;
- b) zoznamy národných projektov a zámery národných projektov a ich zmeny podľa kapitoly 3.4.1 (ak na tieto účely nebola zriadená komisia pri MV);
- c) výročné a záverečné správy o vykonávaní OP;
- m) plán hodnotenia OP a všetky zmeny tohto plánu vrátane prípadov, keď ide o súčasť spoločného plánu hodnotenia;
- n) komunikačnú stratégiu pre OP a všetky zmeny tejto stratégie;
- o) všetky návrhy RO na zmenu OP pred ich oficiálnym zaslaním EK.
- p) MV OP RH overuje výsledky OP a efektívnosť jeho vykonávania. MV na tento účel:
 - a) do šiestich mesiacov od rozhodnutia o schválení programu schvaľuje kritériá pre výber financovaných operácií, pričom výberové kritériá a sa upravujú podľa potrieb programovania;
 - b) skúma činnosti a výstupy v súvislosti s plánom hodnotenia programu;
 - c) skúma činnosti programu v súvislosti s plnením osobitných ex ante kondicionalít;
 - d) skúma a schvaľuje výročné správy o vykonávaní pred ich zaslaním Komisii;
 - e) skúma opatrenia na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, rovnakých príležitostí a nediskriminácie vrátane dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Systém riadenia EŠIF umožňuje riadiacemu orgánu zriadiť pracovnú skupinu / komisiu pri monitorovaní výbore, najmä na plnenie úloh týkajúcich sa prípravy a schvaľovania zámerov národných projektov.

Časť 1 Spoločné ustanovenia

1.3 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly EŠIF

1.3.2 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly na programovej úrovni

1.2.2.3. Monitorovací výbor

1.3.2.3.2 Komisia pri monitorovaní výbore

1. RO môže zriadiť komisiu pri MV najmä na plnenie úloh podľa § 26 zákona o príspevku z EŠIF.
2. Komisia pri MV slúži najmä na zabezpečenie efektívnejšieho prijímania záverov MV k čiastkovým problémom (jej úlohy môže RO definovať napr. pri schvaľovaní zámerov národných projektov, pripomienkovaní relevantných pripravovaných výziev/vyzvaní a pod.), ak je s ohľadom na odbornosť témy alebo potrebu častejšieho zasadania efektívnejšie zriadenie takejto komisie, ako prerokovanie tém na zasadnutí MV.
3. Komisia pri MV sa riadi ustanoveniami štatútu a rokovacieho poriadku, ktorý vypracuje RO a schvaľuje ho MV.
4. Zloženie Komisie pri MV zodpovedá vecnému zameraniu okruhov tém, ktoré má komisia pri MV prerokovať, pričom rešpektuje princípy partnerstva a nediskriminácie.

5. Zápis zo zasadnutia Komisie pri MV predkladá RO bezodkladne po jeho schválení členom a pozorovateľom MV OP na vedomie. Súčasťou zápisu je podrobná informácia o prípadných zmenách v zámeroch národných projektov a v zozname národných projektov v zmysle kapitoly 3.4.1, ods. 6.

Pre monitoring národných projektov sa vzťahujú tie isté podmienky ako pre dopytovo – orientované projekty.

Časť 3 Implementácia operačných programov

3.4 Osobitné spôsoby implementácie operačných programov

3.3.4 Základné princípy realizácie projektov

3.3.4.1 Monitorovanie projektov (pre NP sa vzťahujú tie isté podmienky ako pre DoP)

1. Monitorovanie projektov slúži na včasné získavanie informácií o stave realizácie projektov, vrátane dosahovania plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov a je nástrojom na získanie potrebných údajov pre RO za účelom monitorovania a hodnotenia OP.
2. Monitorovanie na úrovni projektu pozostáva z nasledujúcich častí:
 - a) **Monitorovanie počas realizácie projektu** je rozdelené na dve časti⁵. Kľúčové informácie o postupe realizácie projektu sú prijímateľom poskytované a viazané na požadované financovanie a predkladané v prílohe ŽoP (resp. mimo predloženia ŽoP ako Mimoriadnu monitorovaciu správu projektu, ak prijímateľ nepredloží žiadnu ŽoP do 6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti Zmluvy o NFP a zároveň ešte neboli naplnené podmienky na zaslanie monitorovacej správy projektu s príznakom „výročná“). Vzory⁶ vydáva CKO. Uvedeným sa zabezpečí, že pri posudzovaní oprávnenosti výdavkov a ich preplácaní budú poskytnuté relevantné informácie z hľadiska toho, čo bolo za relevantné výdavky dosiahnuté a ako prebiehali práce na projekte. Ďalšia časť monitoringu počas realizácie projektu je zameraná na zber údajov, ktoré RO potrebuje pre účely monitorovania a hodnotenia na úrovni OP, alebo z hľadiska potreby získania dodatočných informácií. Ide predovšetkým o zber informácií o účastníkoch projektov pri projektoch spolufinancovaných z ESF, zber údajov potrebných pre vyhodnocovanie príspevku k napĺňaniu HP a ďalších informácií potrebných pre RO z hľadiska zamerania projektov. Rovnako je cieľom získať informácie o fyzickom pokroku realizácie projektu bez duplicitného poskytovania informácií vo vzťahu k údajom uvedeným v rámci prílohy k ŽoP.
 - b) **Monitorovanie pri ukončení realizácie projektu:** pri ukončení realizácie aktivít projektu prijímateľ predkladá v súlade s podmienkami zmluvy o NFP záverečnú monitorovaciu správu, ktorej vzor⁷ vydáva CKO.

⁵ Monitorovanie počas realizácie projektu v rámci programov spolupráce Interreg V-A je odlišné. Kľúčové informácie o postupe realizácie každého z partnerov projektu sú poskytované v rámci monitorovacích správ, ktoré predkladá každý z partnerov projektu s finančnou účasťou v rámci monitorovacích správ. Monitorovacie obdobia a termíny predkladania monitorovacích správ sú uvedené v zmluve o poskytnutí NFP. Monitorovacie správy sú predkladané spolu so zoznamom deklarovaných výdavkov, alebo samostatne. Ďalšia časť monitoringu počas realizácie projektu je zameraná na zber údajov za celý projekt a vykonáva sa prostredníctvom Súhrnných monitorovacích správ, ktoré predkladá hlavný prijímateľ projektu. Hlavný prijímateľ projektu predkladá Súhrnnú monitorovaciu správu za projekt spolu so ŽoP, resp. samostatne, ak ŽoP za dané obdobie nepredkladá.

Bližšie podmienky a postupy týkajúce sa monitorovania projektov sú uvedené v programovej dokumentácii jednotlivých programov spolupráce.

⁶ Vzor CKO č. 26 - Doplnujúce monitorovacie údaje k žiadosti o platbu; Vzor CKO č. 31 – Mimoriadna monitorovacia správa projektu

⁷ Vzor CKO č. 25 - Monitorovacia správa projektu

- c) **Monitorovanie počas obdobia udržateľnosti projektu** je zabezpečené predkladaním následných monitorovacích správ na ročnej báze. Vzor⁸ následnej monitorovacej správy vydáva CKO.
3. Bližšie podrobnosti týkajúce sa postupov pri monitorovaní projektov upraví CKO v metodickom pokyne⁹.

Metodický pokyn CKO č. 15

Úlohou monitorovania projektov je včasné získavanie informácií o stave realizácie jednotlivých projektov vrátane dosahovania plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov a je nástrojom na získanie potrebných údajov pre RO za účelom monitorovania a hodnotenia OP.

Ďalšími podpornými nástrojmi slúžiacimi na monitorovanie projektu sú najmä informácie predkladané prijímateľmi na základe požiadaviek RO a to v rozsahu a termínoch určených RO. Prijímateľ je v tomto prípade povinný bezodkladne alebo v inom termíne určenom RO predložiť požadované informácie vo vzťahu k projektu (napr. dokumentáciu súvisiacu s charakterom a postavením prijímateľa, s realizáciou projektu, účelom projektu, aktivitami prijímateľa súvisiacimi s účelom projektu, s vedením účtovníctva, údaje o účastníkoch projektu, údaje o začatí a ukončení každej hlavnej aktivity projektu a pod.) a to aj mimo poskytovania doplňujúcich monitorovacích údajov k žiadosti o platbu, resp. predkladania jednotlivých monitorovacích správ projektu alebo poskytovania informácií o monitorovaných údajoch na úrovni projektu.

Vzor CKO č. 34 Zámer národného projektu

Vzor je pre subjekty, ktorým je určený záväzný. Subjekty, ktorým je vzor určený môžu vzor doplniť s ohľadom na špecifické potreby OP, pričom musí byť zachovaný minimálny obsah uvedený vo vzore. Základná obsahová štruktúra zámeru NP:

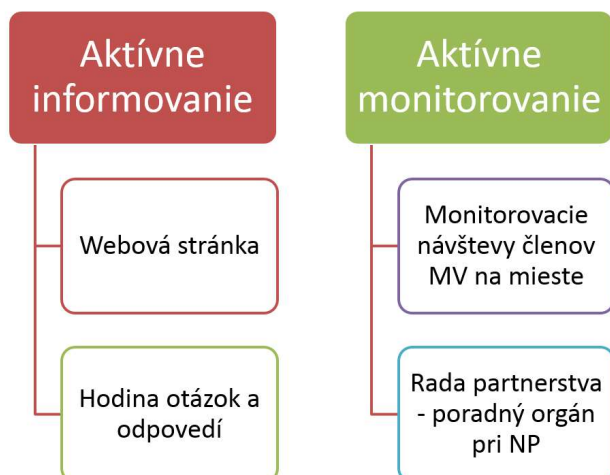
1. Zdôvodnite čo najpodrobnejšie prečo nemôže byť projekt realizovaný prostredníctvom výzvy na predkladanie žiadostí o NFP;
2. Príslušnosť národného projektu k relevantnej časti operačného programu;
3. Prijímateľ¹⁰ národného projektu;
4. Partner, ktorý sa bude zúčastňovať realizácie národného projektu (ak relevantné);
5. Predpokladaný časový rámec;
6. Finančný rámec;
7. Východiskový stav;
8. Vysvetlite hlavné ciele NP;
9. Očakávaný stav a merateľné ciele;
10. Bližší popis merateľných ukazovateľov;
11. Očakávané dopady;
12. Aktivity;
13. Rozpočet;
14. Deklarujte, že NP vyhovuje zásade doplnkovosti;
15. Bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov? Ak áno, aký typ?
16. Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov (pri investičných projektoch).

⁸ Vzor CKO č. 27 - Následná monitorovacia správa projektu

⁹ MP CKO č. 15 k monitorovaniu projektov

¹⁰ V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľ a žiadateľ. Je to tá istá osoba, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP.

2. MODEL MONITOROVANIE NÁRODNÝCH PROJEKTOV

Na základe výsledkov Prieskumu fungovania a výkonu členov monitorovacích výborov a workshopov s členmi MV, RO a CKO, bol navrhnutý model monitorovania národných projektov. Najčastejšie návrhy respondentov v rámci prieskumu členom MV sa týkali aj:

- Prípravy NP a ich aktívneho monitorovania;
- Posilnenia informovanosti RO o stave implementácie;

Okrem existujúcich nástrojov je potrebné posilniť informovanosť členov MV a zaviesť nástroje pre aktívny monitoring NP.

POSILNIŤ INFORMOVANOSŤ ČLENOV MONITOROVACÍCH VÝBOROV

Každý národný projekt by mal aktívne informovať členov MV, ako aj verejnosť o priebehu svojej implementácie a dosahovanom pokroku.

- **Webové stránky, resp. webové sídlo pre každý národný projekt**
 - samostatný web, príp. spoločné webové sídlo pre každý národný projekt, z dôvodu efektívnosti je vhodné určiť minimálnu výšku rozpočtu (limity) ako podmienku pre vytvorenie vlastného webového sídla;
 - rozšíriť minimálne informácie stanovené manuálmi pre informovanie a komunikáciu jednotlivých OP o informácie týkajúce sa aktuálneho stavu čerpania rozpočtu, časové harmonogramy a pod.;
 - je potrebné určiť minimálny rozsah zverejňovaných informácií, aj v závislosti od typu projektu, resp. žiadateľa;

Pravidelné informovanie členov MV, resp. pracovných skupín pri MV. Jedná sa o overený nástroj viacerých OP. „Hodina otázok a odpovedí“ umožňuje členom MV získať aktuálne informácie o implementácii jednotlivých NP.

ZAVIESŤ AKTÍVNY MONITORING NÁRODNÝCH PROJEKTOV

Monitorovací výbor má okrem iného možnosť skúmať a vyjadrovať sa k realizácii národných projektov. Riadiaci orgán, za účelom realizácie OP, zabezpečuje súčinnosť subjektov zapojených do procesu monitorovania a kontroly na úrovni OP. Kľúčové informácie o postupe realizácie NP sú prijímateľom poskytované predovšetkým na základe Monitorovacích správ a Doplňujúcich monitorovacích údajov k ŽoP. Pre zavedenie aktívneho monitoringu NP, je potrebné rozšíriť existujúce nástroje o nové. Medzi navrhované nástroje aktívneho monitoringu NP patrí monitoring členov MV na mieste a zavedenie nového prvku partnerstva pri monitorovaní NP.

▪ Monitoring členov MV na mieste

V prípade monitorovacích návštev členov MV na mieste sa nejedná sa o kontrolu na mieste, ale monitoring výsledkov a dosahovania pokroku v projekte. Na základe výstupov z workshopov s členmi MV a RO boli navrhnuté 2 formy monitorovacích návštev členov MV:

- Skupinové monitorovacie návštevy organizované RO s možnosťou účasti všetkých členov MV,
- Monitorovacie návštevy pre jednotlivých členov MV, ktorí o to požiadajú RO.

Odporúčenia pri zavedení skupinových monitorovacích návštev organizovaných RO s možnosťou účasti všetkých členov MV:

- nakoľko sa jedná o zavedenie nových nástrojov do monitoringu NP, je potrebné stanoviť obsahové a procesné rámce monitorovacej návštevy členov MV na mieste, frekvenciu návštev (napr. 1 x počas trvania NP), príp. stanoviť harmonogram monitorovacích návštev na určité obdobie;
- zamerať sa hlavne na projekty financované z ESF, opakujúce sa aktivity, napr. školenia;
- pred danou monitorovacou návštevou bude potrebné
 - zadefinovať okruh tém ktorým sa monitorovacia návšteva bude venovať
 - požiadať, kto sa má monitorovacej návštevy zo stany prijímateľa zúčastniť, napr. kompetentní za projekt, cieľová skupiny a pod.
- možnosť účasti aj relevantných expertov;
- o výsledkoch monitorovacej návštevy bude na najbližšom zasadnutí informovaný MV;
- obavy o efektívnosť – pri investičných projektoch (napr. diaľnice).

Odporúčenia pri zavedení Monitorovacích návštev pre jednotlivých členov MV, ktorí o to požiadajú RO:

- každý člen MV by mal mať možnosť požiadať RO o možnosť osobne navštíviť vytipované NP s jasne zadefinovaným zámerom, napr. ako je v daných NP riešená otázka integrácie, inklúzie a pod.

▪ Rada partnerstva

Jedná sa o zavedenie nového prvku partnerstva pri monitorovaní NP. Rada partnerstva predstavuje stály monitorovací orgán pre jednotlivé národné projekty.

Odporúčenia pri Rady partnerstva (RP):

- MV navrhne členov do RP pre jednotlivé NP;
- MV zváži či je vhodné vytvoriť RP pre jednotlivé NP, alebo je efektívnejšie zriadiť RP pre viac NP rovnakého zamerania, príp. pre všetky NP danej PO, alebo ŠC, čím by vznikla aj možnosť porovnať pokrok v jednotlivých NP, prenos skúseností;

- ak má byť RP efektívnym nástrojom, musí mať jasne stanovené kompetencie – či bude len poradným orgánom, ale jej závery budú mať záväzný charakter pre MV a RO;
- možnosť účasti aj relevantných expertov;
- RP – malá skupina (5 – 7 členov), zostavená na báze profesionality a odbornosti – zastúpenie členovia MV, RO, experti;
- RP by sa mohla venovať aj pomerne odborným témam, napr. kontrola procesu VO, zásobník NP;
- je potrebné stanoviť jasné obsahové a procesné rámce Rady partnerstva;
- funkcie Rady partnerstva - návrh:
 - Rada partnerstva je poradný orgán, ktorý sa zameriava na monitorovanie národných projektov. Sleduje progres v projekte, včasné získavanie komplexných informácií o stave realizácii projektu, vrátane dosahovania plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov, stav verejného obstarávania, stav čerpania, zrealizované kontroly audity, príspevok k napĺňaniu HP, odchýlky oproti schválenej ŽoNFP. RP je nápomocná pri prípadnom zmenovom konaní.
 - Rada partnerstva berie na vedomie, komentuje, pripomienkuje výročnú správu k NP, ktorú schvaľuje MV .

Navrhovaná štruktúra informácií potrebná na sledovanie progresu v projekte a včasné získavanie komplexných informácií o stave implementácie projektu za sledované obdobie (min. ½ roka) za prijímateľa a partnera/ov:

3. NÁVRHY A ODPORÚČANIA

Posilniť informovanosť členov monitorovacích výborov a zaviesť prvky aktívneho monitoring národných projektov.

Využívať a posilňovať overené **informačné nástroje**:

- na zasadnutiach MV, resp. pracovných skupín pri MV realizátori NP pravidelne informujú o svojich projektoch, dosahovanom pokroku príp. problémoch;
- webové stránky, resp. spoločné webové sídlo, na ktorom NP pravidelne informujú o implementácii svojich projektov na základe stanovených štandard.

Pre **aktívne monitorovanie národných projektov** je vhodné doplniť k existujúcim nástrojom, ktorými sú predovšetkým monitorovacie správy aj nové nástroje:

- monitorovacie návštevy členov MV na mieste;
- zavedenie Rady partnerstva pri jednotlivých NP, alebo podobnej tematickej skupine NP;
- pred zavedením spomínaných nástrojov aktívneho monitorovania NP je potrebné stanoviť obsahové a procesné rámce a otestovať navrhnutý model prostredníctvom prípadových štúdií.